

ฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคล

กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษา เพราะเห็นว่ามีความค่อนนิยมต่อพรรคไทยรักไทยหนาแน่นและชัดเจนกว่าพรรคอื่นๆ ในการเลือกตั้งทั่วไปล่าสุดเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 โดยพรรคไทยรักไทยได้รับเลือกตั้งถึง 29 ที่นั่ง จากทั้งหมด 37 ที่นั่ง และอีก 8 ที่นั่งที่เหลือเป็นของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นพรรคคู่แข่งที่สำคัญของทุกๆ พรรคการเมืองมาหลายยุคหลายสมัย ประเด็นสำคัญจากผลการเลือกตั้งดังกล่าว ทำให้เกิดความสนใจว่าพรรคไทยรักไทยมีกระบวนการสร้างฐานคะแนนเสียงหรือจัดตั้งฐานคะแนนเสียงอย่างไร จึงทำให้พรรคได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นมากมาย ทั้งๆ ที่พรรคไทยรักไทยในเวลาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพียง 3 ปี และเพิ่งลงสู่สนามการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก และที่สำคัญคือ การได้รับเลือกตั้งเข้ามามากกว่าพรรคประชาธิปัตย์ ทั้งๆ ที่พรรคประชาธิปัตย์เคยได้รับเลือกตั้งมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา

ตาราง 3.1 แสดงผลการเลือกตั้ง ส.ส. กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544 และเปรียบเทียบคะแนนระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคไทยรักไทยและพรรคประชาธิปัตย์

เขต	ชื่อ-สกุล	พรรค	คะแนน
1 พระนคร, ป้อมปราบศัตรูพ่าย	นายศิริ หวังบุญเกิด	ไทยรักไทย	24,557
	นายวุฒิชัย พรรณเชษฐ์	ประชาธิปัตย์	22,629
2 ดุสิต	นายกฤษฎา สัจจกุล	ไทยรักไทย	25,089
	นายนพพันธ์ สุขประพุดติ	ประชาธิปัตย์	9,878
3 บางซื่อ	นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	ไทยรักไทย	27,822
	นายเสกสม บัณฑิตกุล	ประชาธิปัตย์	13,753
4 พญาไท, ราชเทวี	นางกรรณิกา ธรรมเกษร	ไทยรักไทย	24,590
	นายพุดพิงษ์ ปุณณกันท์	ประชาธิปัตย์	14,243
5 ปทุมวัน, ราชเทวี	นายประจวบ อึ้งภากรณ์	ไทยรักไทย	19,950
	นายณัฐวุฒิ กรรรณสูต	ประชาธิปัตย์	17,366

ตาราง (ต่อ)

6	ม.ร.ว.สุชุมพันธ์ บริพัตร นางอรทัย ฐานะจาโร	ประชาธิปไตย ไทยรักไทย	30,582 24,581
7	นายเจริญ คันธวงศ์ นายสำราญ ภูอนันตานนท์	ประชาธิปไตย ไทยรักไทย	26,978 22,437
8	นายสมเกียรติ ฉันทวานิช นายคณวัฒน์ วสินสังวร	ประชาธิปไตย ไทยรักไทย	22,437 18,547
9	น.ต.ศิธา ทิวารี นายอาณัฐชัย รัตกุล	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	22,215 17,907
10	นายอิสรา สุนทรวัฒน์ นางสาวณทัษ ทิวไผ่งาม	ประชาธิปไตย ไทยรักไทย	23,244 23,142
11	นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค นางสาวพรพรรณ ฝักการคำ	ประชาธิปไตย ไทยรักไทย	30,466 29,228
12	นายเฉลิมชัย จินาวิจารณ์ นายสัญญา สติรบุตร	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	34,857 22,809
13	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี นางสาวศรินันท์ เสนาพันธ์	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	23,577 11,756
14	ม.ร.ว.ดำรงดิศ ดิศกุล นายสุทธิ โพธิ์นฤมิตร	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	27,246 9,925
15	นท.นพ.รวยลาก เอี่ยมทอง นายจิรววัฒน์ เรืองรอง	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	22,541 7,833
16	นายอนุสรณ์ ปั่นทอง นายสุริยะ ศรีษากิจ	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	33,780 14,982
17	นายประมณฑ์ คุณะเกษม นายนพดล ปัทมะ	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	24,512 17,823
18	นางสาวกวนิดา คุณผลิน นายธราดล เปี่ยมพงศ์สานต์	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	23,007 16,687
19	ผศ.พิมล ศรีวิกรม์ นายสืบแสง พรหมบุญ	ไทยรักไทย ประชาธิปไตย	33,247 19,836

ตาราง (ต่อ)

20	น.พ.พฤทธิชัย คำรงรัตน์ นายทิวา เงินขวง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	30,330 24,891
21	นายรัชชัย สัจจุล นายศราวุธ ศรีสกุล	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	32,518 17,614
22	นายภัทรศักดิ์ โอสถานุเคราะห์ นางนันทวัน ชุ่มทอง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	29,760 24,283
23	น.ส.ศันสนีย์ นาคพงศ์ นายชาญ เชาวิศิษฏ์	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	24,453 14,698
24	นายวัฒนา แซ่ไพเราะ นางสมिता สรสุนชาติ	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	21,539 19,606
25	นายมงคล กิมสุนจันทร์ นายวสันต์ กระโจมทอง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	39,656 24,352
26	นายวิชาญ มินชัยนันท์ นายสมัย เจริญช่าง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	43,274 33,083
27	นายเอนก หุตั้งคบดี นางกฤษนันท์ พุกกษพงษ์	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	28,572 14,763
28	นายปราโมทย์ สุขุม นายประวิทย์ ทองภูเบศร์	ประชาธิปัตย์ ไทยรักไทย	21,944 19,194
29	นายภิมุข สิมะโรจน์ นายประกอบ จิริกิติ	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	29,100 23,624
30	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ นายโกวิท สุรัสวดี	ประชาธิปัตย์ ไทยรักไทย	24,226 17,448
31	นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ นางสาวหฤทัย นิติกานนท์	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	30,927 22,689
32	นายวิลาส จันทรพิทักษ์ นายเพทาย ออประเสริฐ	ประชาธิปัตย์ ไทยรักไทย	30,321 25,748
33	นายสุวัฒน์ ม่วงศิริ นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	32,357 24,448

ตาราง (ต่อ)

34	นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล นายถวิล ไพรสมนต์	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	34,615 27,183
35	นายสากล ม่วงศิริ นายยุทธนา ธีวเหลือง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	40,000 19,883
36	นายสุธา ชันแสง นายโกวิทย์ ธารณา	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	25,314 21,025
37	นายแสวง ฤกษ์จรัส นายวัชรระ เพชรทอง	ไทยรักไทย ประชาธิปัตย์	35,654 20,909

ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้ง

1. ข้อมูลเขตการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งเขต 3 (บางซื่อ)

1.1 เขตการเลือกตั้งที่ 3 (บางซื่อ)

เขตบางซื่อ แบ่งการปกครองออกเป็น 1 แขวงคือ แขวงบางซื่อ สภาพพื้นที่เดิมเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะกับการทำเกษตรกรรม โดยยังเห็นได้จากพื้นที่ในบางชุมชน เช่น บริเวณหลังอาคาร ตึกแดง ซอยจางสุข ซอยวัดทองสุทธาราม และริมคลองบางเขนใหม่ เป็นต้น

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

สภาพทางภูมิศาสตร์ของเขตบางซื่อ พื้นที่ทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ทั้งหมด 11.545 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อก็คือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตดุสิต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตจตุจักร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตจตุจักร

จำนวนประชากรเขตบางซื่อทั้งสิ้น (31 กรกฎาคม 2546) 158,544 คน แบ่งเป็นชาย 76,207 คน และหญิง 82,337 คน จำนวนบ้าน 45,825 หลังคาเรือน โดยมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 121,188 คน แบ่งเป็นชาย 56,926 คน และหญิง 64,262 คน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตนี้คือ นางลลิตา ฤกษ์สำราญ สังกัดพรรคไทยรักไทย (อดีต ส.ส.พรรคประชากรไทย 6 สมัย) โดยได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งสิ้น 27,822 คะแนน

ขณะที่นายเสกสม บัณฑิตกุล จากพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งได้คะแนนเป็นลำดับที่ 2 คือ 13,753 คะแนน จากจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 67,304 คน

ในอดีตเขตบางซื่อ จัดอยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยเขตดุสิต เขตบางซื่อ และเขตราษฎร์เทพเขตการเลือกตั้งนี้ได้ชื่อว่า เป็นเขตทหาร เพราะเป็นเขตที่ตั้งของหน่วยทหารเป็นจำนวนมาก ทำให้ทหารและครอบครัวของทหารมีจำนวนผู้ใช้สิทธิมาก โดยคะแนนเสียงในส่วนของการนี้ถือว่ามีจำนวนมากและเป็นกลุ่มก้อนที่ชัดเจน ถึงขนาดว่ากันว่า ถ้าผู้สมัครคนใดได้รับคะแนนเสียงจากส่วนนี้ ก็จะเป็นตัวชี้ขาดได้ว่าใครจะเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีจำนวนประชากรส่วนอื่นๆ อีก ซึ่งเป็นคะแนนเสียงที่ค่อนข้างหนาแน่นอยู่ในเขตชุมชนแออัด

ในเขตนี้ถือว่า เป็นเขตยึดครองของพรรคประชากรไทยมาตั้งแต่ปี 2522 โดยมีนายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคลงสมัครรับเลือกตั้งด้วย เพราะนับตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไปปี 2522, 2526, 2529, 2531, 2535 (1), 2535 (2), 2538 และ 2539 พรรคประชากรไทยสามารถผูกขาดที่นั่งไว้ได้อย่างเหนียวแน่นหลายสมัย แต่มีบางสมัยที่พรรคการเมืองอื่นได้รับเลือกตั้งเข้ามาบ้าง เช่น พรรคพลังธรรม พรรคประชาธิปัตย์ เป็นต้น

ตาราง 3.2 แสดงรายชื่อ ส.ส. กรุงเทพมหานคร เขตการเลือกตั้งที่ 1 พ.ศ.2531-2539

(5 สมัยย้อนหลัง)

ปี	ชื่อ-สกุล	สังกัดพรรคการเมือง
2531	1. นายสมัคร สุนทรเวช 2. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ 3. พล.ท.จิตรพล ณ ลำปาง	ประชากรไทย ประชากรไทย ประชากรไทย
2535 (1)	1. นายสมัคร สุนทรเวช 2. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ 3. พ.อ.วินัย คงสมพงษ์	ประชากรไทย ประชากรไทย ประชาธิปัตย์
2535 (2)	1. นายสมัคร สุนทรเวช 2. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ 3. พ.อ.วินัย คงสมพงษ์	ประชากรไทย ประชากรไทย ประชาธิปัตย์
2538	1. นายสมัคร สุนทรเวช 2. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ 3. นายเคโซ สนวนานนท์	ประชากรไทย ประชากรไทย ประชากรไทย

ตาราง (ต่อ)

2539	1. นายสมักร สุนทรเวช	ประชากรไทย
	2. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	ประชากรไทย
	3. นายรัชชชัย สัจกุล	ประชาธิปไตย

จากผลการเลือกตั้งที่ปรากฏดังกล่าว ในเขตนี้คะแนนเสียงส่วนใหญ่ซึ่งเกือบทุกสมัยเป็นของพรรคประชากรไทยแทบทั้งสิ้น โดยมีผู้สมัครคนเดิมที่ได้รับการเลือกตั้งทุกสมัยคือ นายสมักร สุนทรเวช และนางลลิตา ฤกษ์สำราญ จากงานวิจัยของอภิชาติ พุ่มแก้ว ระบุว่า ฐานคะแนนเสียงหรือฐานมวลชนที่จัดตั้งไว้หรือกลุ่มคะแนนที่ศรัทธาต่อพรรคการเมืองดังกล่าวจะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะคะแนนพวกนี้จึงเป็นคะแนนเสียงตาย ทำให้พรรคประชากรไทยได้เปรียบกว่าพรรคการเมืองอื่นๆ¹ ซึ่งก็น่าจะเป็นจริง แต่ขณะเดียวกันก็จะละเลยฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคลที่บุคคลนั้นสร้างขึ้นไม่ได้ เพราะการที่บุคคลแต่ละบุคคลจะได้รับเลือกตั้งในทุกสมัยนั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นผู้สมัครแต่ละคนจึงน่าจะมีกระบวนการสร้างฐานคะแนนเสียงหรือจัดตั้งฐานคะแนนเสียงส่วนตัวขึ้นมา ไม่ใช่จะอาศัยเพียงเฉพาะฐานคะแนนเสียงของพรรคหรือผู้ที่สนับสนุนพรรคอย่างเดียวเท่านั้น

การศึกษาวิจัยในเขตนี้ มุ่งการศึกษาไปที่ผู้สมัครในนามพรรคไทยรักไทยที่ได้รับการเลือกตั้งคือ นางลลิตา ฤกษ์สำราญ เพราะเห็นว่า ในการเลือกตั้งครั้งก่อนๆ ก่อนที่พรรคไทยรักไทยจะปรากฏเป็นพรรคการเมืองไทย นางลลิตา เคยสังกัดพรรคประชากรไทยมาก่อน และได้รับการเลือกตั้งทุกสมัยตั้งแต่ปี 2529, 2531, 2535(1), 2535(2), 2538 และ 2539 แต่เมื่อพรรคประชากรไทยลดบทบาทในการเมืองระดับชาติลง โดยหัวหน้าพรรคคือ นายสมักร สุนทรเวช ไปลงสมัครผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนางลลิตา ย้ายจากพรรคประชากรไทยไปสังกัดพรรคไทยรักไทยนั้น จึงเกิดคำถามว่า นางลลิตาได้รับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทยเพราะสาเหตุใด โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นที่สำคัญ คือ ประเด็นแรก นางลลิตาได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้น่าจะเป็นเพราะฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคล ซึ่งอาจประกอบด้วยบุคลิกภาพ ลักษณะ ภาพลักษณ์ คุณสมบัติส่วนตัวหรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครเอง ไม่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองที่

ส่วนประเด็นที่สอง นางลลิตาได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้น่าจะเป็นเพราะฐานคะแนนเสียงของพรรคไทยรักไทย ซึ่งอาจประกอบด้วยคามมีหัวหน้าพรรคที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน มีนโยบายที่เข้าถึง

¹ อภิชาติ พุ่มแก้ว, “พรรคการเมืองไทยกับฐานคะแนนเสียง : ศึกษากรณีพรรคประชากรไทยในเขตกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 80.

ประชาชน ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ และเป็นพรรคที่ยังไม่เคยสร้างความเสียหายให้กับชาติบ้านเมืองหรือความไม่พอใจให้กับประชาชน (ซึ่งจะได้กล่าวในบทต่อไป)

1.2 ข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ชื่อ-สกุล	นางลลิตา ฤกษ์สำราญ
วัน-เดือน-ปีเกิด	23 กุมภาพันธ์ 2492
การศึกษา	ปริญญาตรี (เกียรตินิยม) มศว.พิษณุโลก ปริญญาโท (วิจัย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาเอก (จิตวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ติดต่อ	บ้านเลขที่ 15/188 ม.5 แขวงบึงกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 01-318-8688, โทรสาร 0-2394-1716 และ E-Mail : lalita.l@parliament.go.th
อาชีพก่อนได้รับเลือกตั้ง	รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อาชีพปัจจุบัน	นักการเมือง
ประสบการณ์การทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - อดีตรองศาสตราจารย์ ระดับ 9 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ส.ส.2529, 2531, 2535/1, 2536 (ซ่อม), 2538, 2539 และล่าสุด 2544 - ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - ที่ปรึกษากรรมการต่างประเทศ - เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย - เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ - เลขาธิการหน่วยสหภาพรัฐสภาประจำประเทศไทย (IPU) - รองประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร - ประธานคณะกรรมการเยาวชน สตรีและผู้สูงอายุ สภาผู้แทนราษฎร - กรรมการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน

- กรรมการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร

ผลงานในสภาผู้แทนราษฎร

1. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลเร่งปฏิรูปการศึกษาของไทยทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ปี 2529 ขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษา ประกาศใช้เรียบร้อยแล้วเมื่อปี 2542
2. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาเสพติดให้โทษอย่างจริงจังโดยใช้มาตรการทางกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในกลุ่มเยาวชน สถานศึกษา แหล่งชุมชน และสถานบริการ รวมทั้งดำเนินการลงโทษกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง
3. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลออกมาตรการหรือกฎหมายเพื่อป้องกันการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์เคเบิลทีวี รวมทั้งการแพร่ภาพและข้อความทางอินเทอร์เน็ต อันมีลักษณะลามกอนาจาร รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ที่โฆษณาจัดหาผู้เป็นการหมิ่นศักดิ์ศรีสตรีไทย
4. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลแก้ปัญหาการเล่นการพนันฟุตบอลทางสื่อโทรทัศน์ของเยาวชน ในสถานศึกษา
5. จัดให้มีการเสวนาระหว่างคณะกรรมการกิจการเยาวชนสตรี และผู้สูงอายุระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับสื่อมวลชนทุกประเภทเรื่อง “อิทธิพลของสื่อมีผลกระทบต่อเยาวชนไทย” เพื่อหาแนวทางและความร่วมมือในการนำเสนอภาพต่างๆ อาจมีผลต่อการกระตุ้นหรือเพิ่ม ความรู้สึกเชิงก้าวร้าวและรุนแรงของเยาวชน
6. สนับสนุนและผลักดันให้รัฐบาลเพิ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับให้ทั่วถึง
7. สนับสนุนและผลักดันให้รัฐบาลเพิ่มกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกองทุนกู้ยืม เพื่อสถานศึกษา
8. ผลักดันให้รัฐบาลดูแลช่วยเหลือสวัสดิการครู รวมทั้งหนี้สินของครู

ศูนย์ประสานงาน 66/5 ซ.ประชากรราษฎร์ 10 ถ.ประชากรราษฎร์สาย 1 แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ 10800

นางลลิตา ฤกษ์สำราญ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทย เขตการเลือกตั้งที่ 3
(บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร ได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้น่าจะเป็นเพราะฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคล
ดังนี้

1. ความนิยมของประชาชนต่อตัวผู้สมัคร

นางลลิตา ฤกษ์สำราญ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมา
เป็นระยะเวลายาวนาน คือ ตั้งแต่การเลือกตั้ง ปี 2529, 2531, 2535/1, 2538, 2539 และ 2544 ซึ่งรวม
เป็นระยะเวลาถึง 21 ปี ที่ตั้งใจทำงานทางการเมืองและอาสารับใช้ประชาชน โดยมีผลงานทาง
การเมืองที่สำคัญดังนี้

1. รองประธานคณะกรรมการการศึกษา,
2. รองประธานคณะกรรมการกิจการเยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ
3. ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการต่างประเทศ
4. เลขานุการหน่วยสหภาพรัฐสภาประจำชาติไทย (IPU)
5. เลขานุการรัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัย
6. กรรมาธิการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน
7. ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
8. กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การ
เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมีผลงานในสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญอีกหลายประการ เช่น

1. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลเร่งปฏิรูปการศึกษาของไทยทุกระดับการศึกษา
ตั้งแต่ปี 2529 จนเป็นผลให้ขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาประกาศใช้เรียบร้อยแล้วเมื่อปี 2542
2. เสนอแนะและผลักดันให้เร่งแก้ปัญหายาเสพติดให้โทษอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการ
ทางกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในกลุ่มเยาวชน
สถานศึกษา แหล่งชุมชนและสถานบริการ รวมทั้งดำเนินการลงโทษกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่
เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง
3. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลออกมาตรการหรือกฎหมายเพื่อป้องกันการแพร่ภาพ
ออกอากาศทางโทรทัศน์เคเบิลทีวี รวมทั้งการแพร่ภาพและข้อความทางอินเทอร์เน็ต อันมีลักษณะ
ลามกอนาจาร รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ที่โฆษณาจัดหาคู่เป็นการหมิ่นศักดิ์ศรีสตรีไทย
4. เสนอแนะและผลักดันให้รัฐบาลแก้ปัญหาการเล่นการพนันฟุตบอลทางสื่อโทรทัศน์
ของเยาวชนในสถานศึกษา

5. จัดให้มีการเสวนาระหว่างคณะกรรมการกิจการเยาวชนสตรี และผู้สูงอายุนระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับสื่อมวลชน เพื่อหาแนวทางและความร่วมมือในการนำเสนอภาพต่างๆ อาจมีผลต่อการกระตุ้นหรือเพิ่มความรู้สึกเชิงก้าวร้าวและรุนแรงของเยาวชน

6. สนับสนุนและผลักดันให้รัฐบาลเพิ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาทางคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทั่วถึง

7. สนับสนุนและผลักดันให้รัฐบาลเพิ่มกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อสถานศึกษา

8. ผลักดันให้รัฐบาลดูแลช่วยเหลือสวัสดิการครู รวมทั้งหนี้สินของครู

ขณะเดียวกัน นางลลิตา ยังบอกว่า อยากจะเห็น ส.ส. หญิง มีบทบาทในสภามากกว่าที่เป็นอยู่²

“ส.ส.หญิงในปัจจุบันเป็นความคาดหวังของดิฉันว่าจะทำอะไรให้ผู้หญิงมีส่วนทางการเมืองมากขึ้นและได้รับเลือกมากขึ้น จึงอยากฝากถึง ส.ส. หญิงว่านี่คือบทบาทในสภาที่ต้องมีบทบาทให้สังคมยอมรับ เมื่อมาถึงสภาแล้วอย่าคิดว่าเราคือผู้หญิง แต่ต้องคิดว่าเราจะต้องทำหน้าที่เหมือนกับ ส.ส. ผู้ชาย”

ส่วนในระดับระหว่างประเทศก็เป็นกรรมการบริหารหน่วยและมนตรีสหภาพรัฐสภาประจำชาติไทย (IPU) เข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศ และยังได้รับเกียรติให้เป็นผู้ร่วมอภิปรายในเวที IPU หลายครั้ง เช่น กรุงเทพมหานคร ประเทศชิลี, กรุงปารีส ประเทศเกาหลีใต้, กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้, เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพรัฐสภาโลก ณ กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ และเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมระดับโลกของสมาชิกรัฐสภาว่าด้วยการพิทักษ์เด็กและเยาวชน ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี เป็นต้น

นอกจากจะมีผลงานในทางการเมือง ในสภาผู้แทนราษฎร และในระดับระหว่างประเทศแล้ว ยังมีผลงานในพื้นที่ที่ลงรับสมัครเลือกตั้งด้วย คือ ผลงานในเขตบางซื่อที่สำคัญดังนี้

1. เสนอให้รัฐบาลพัฒนาและปรับปรุงทางเดินเท้าพร้อมท่อระบายน้ำ ลานกีฬาตามชุมชนต่างๆ เช่น ชุมชนซอยจันทร์ลอย, ตรอกประตู, ซอยสิทธิชัย 12, ซอยวัดมัชฌันติการาม, ซอยประชานุกูล, หัวรถจักรตึกแดง, ซอยยิ้มประยูร, สวนรื่น, ซอยสมบุญดี, ริมคลองประปาฝั่งซ้าย, ริมทางรถไฟน้ำเงิน, ซอยรัชดาภิเษก 66, ซอยรัชดาภิเษก 62, หมู่บ้านวงศ์สว่าง, ชุมชนบ้านพักรถไฟบางซื่อ, ชุมชนหัวรถจักรตึกแดงเขต 1, ชุมชนสีน้ำเงิน 1, ชุมชนยิ้มประยูร, ชุมชนซอยสมถวิล, ชุมชนอาทรอุปถัมภ์, ชุมชนสมบุญดี, ชุมชนสินทรัพย์ 2, ชุมชนซอยสมถวิล, ชุมชนสุขสันต์, ชุมชนหลัง ส.น.เตาปูน, ชุมชนสวัสดิการศึกษ, ชุมชนซอยราชพฤกษ์, ชุมชนใต้สะพานพระรามหก, ชุมชนจันทร์เกษม, ชุมชนหมู่บ้านพิบูลย์, ชุมชนพระรามหก และชุมชนสะพานคำ

2. ดำเนินการขอไฟติดตั้งให้กับชุมชนในถนนและซอยต่างๆ ในเขตบางซื่อ

² รามคำแหงปริทรรศน์. 2548, หน้า 30.

3. เสนอโครงการให้รัฐบาลชุดลोकทอระบายน้ำในหมู่บ้านและชุมชน
 4. จัดอบรมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งการอบรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน

5. ส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมสร้างเสริมสุขภาพ

6. รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในเขตบางซื่อ

จากดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า นางลลิตามีผลงานที่สำคัญมากมายทั้งในระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ซึ่งจากการทำงานในตำแหน่งเหล่านี้และผลงานที่ปรากฏนี้ ทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกนางลลิตาเป็น ส.ส.

“ชื่นชมการทำงานมาตั้งแต่ประชากรไทย มาอยู่ไทยรักไทยก็จะเลือกอีก”³

“อาจารย์ช่วยเราเยอะ มีเรื่องเดือดร้อนให้มาหาได้”⁴

ประชาชนบางคนเคยเป็นทีมงานของนางลลิตา สมัยสังกัดพรรคประชากรไทยบอกว่าต้องการเลือกนางลลิตาหรือช่วยนางลลิตาหาเสียงในนามพรรคไทยรักไทยเพราะ

“ตามมาช่วยอาจารย์ เพราะรักท่าน ศรีทธาท่าน เคยอยู่ช่วยกันมาตั้งแต่สมัยประชากรไทย”⁵

ขณะที่ประชาชนบางคนบอกว่าไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคประชาธิปัตย์เพราะไม่พอใจการทำงานของรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ไม่เป็นที่รู้จักมากเท่าใดนักไม่เคยมีผลงานมาก่อน

“ไม่เห็นว่าการประชาธิปัตย์จะแก้ไขปัญหาได้ พรรคอื่นๆ ก็เหมือนเดิม ไทยรักไทยพรรคใหม่น่าจะดีกว่า”⁶

“ผู้สมัครประชาธิปัตย์เราไม่รู้จัก เราคุ้นเคยกับอาจารย์มากกว่า ประชาธิปัตย์ก็ขาดแก้ไขปัญหาอะไรไม่ได้ เลือกไปก็กลัวจะเหมือนเดิม”⁷

อาจกล่าวได้ว่า การมีบทบาททางการเมืองและผลงานที่โดดเด่นเช่นนี้ สามารถช่วยสร้างฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคลและสามารถทำให้ได้รับเลือกตั้งได้

³ สัมภาษณ์ นาย ก. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

⁴ สัมภาษณ์ นาย ข. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

⁵ สัมภาษณ์ นาย ค. (นามสมมุติ), 12 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ.

⁶ สัมภาษณ์ นาง ง. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

⁷ สัมภาษณ์ นาย ก. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

2. การลงพื้นที่พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

เขตการเลือกตั้งที่ 3 บางซื่อ มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 แขวง คือ แขวงบางซื่อ ซึ่งมีทั้งหมด 49 ชุมชน ในอดีตเขตบางซื่ออยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 เขตดุสิต ซึ่งเป็นการรวมเอาเขตดุสิต เขตบางซื่อ และเขตราษฎร์บูรณะไว้ด้วยกัน

นางลลิตา เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งและ ส.ส. ที่ขยับลงพื้นที่พบปะประชาชนเป็นประจำ อีกทั้งคอยซักถามและสนใจช่วยเหลือปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ

“อาจารย์ลงพื้นที่ตลอด ถ้าอาจารย์ไปไม่ได้พี่ก็จะไปแทน ปกติก็ลงทุกอาทิตย์อยู่แล้ว”⁸

“อาจารย์เป็นกันเองดี ลงพื้นที่ตลอด”⁹

นอกจากนางลลิตาจะมีการลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอแล้ว ยังมีการจัดตั้งสำนักงานรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนด้วย โดยประชาชนสามารถร้องทุกข์หรือร้องเรียนปัญหาต่างๆ ไปยังสำนักงานได้ ซึ่งนางลลิตาใช้ที่ทำการศูนย์อำนาจการเลือกตั้งพรรคไทยรักไทย เขตบางซื่อ อาคารชินโรจน์ โกลด์สแก็งประชานุกูล เขตบางซื่อ เป็นสำนักงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ โดยทางสำนักงานจะมีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวต่างๆ และดำเนินงานประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

“ใครจะร้องเรียนอะไรก็ติดต่อมาที่พี่ได้ หรือโทรศัพท์มาที่ศูนย์ก็ได้ เปิดจันทร์-ศุกร์ พี่ก็จะรับเรื่องไว้ดำเนินการต่อไป”¹⁰

“เรื่องไหนที่เราเดือดร้อน ก็จะไปบอกที่ศูนย์ เดี่ยวศูนย์เค้าจะหาทางช่วยเหลือเราอีกที หรือถ้าเราต้องการอย่างนั้นอย่างนี้ ศูนย์เค้าก็จะดูให้”¹¹

ส่วนการลงพื้นที่ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ก็จะมีทีมงานมาช่วยลงพื้นที่มากขึ้น ซึ่งทีมงานส่วนใหญ่เคยทำงานหรือเคยช่วยงานมาตั้งแต่สมัยที่นางลลิตาสังกัดพรรคประชากรไทย เมื่อมาอยู่พรรคไทยรักไทยก็ตามมาช่วยนางลลิตาอีก

“เราช่วยอาจารย์มาตั้งแต่ประชากรไทย มาอยู่ไทยรักไทยเราก็ช่วยอีก เพราะเรารักท่านศรัทธาท่าน”¹²

ในเขตบางซื่อมีพื้นที่ทั้งหมด 49 ชุมชน โดยในแต่ละชุมชนจะมีคนคอยดูแลว่าชุมชนไหนต้องการอะไร ขาดอะไรหรือต้องการให้ทาง ส.ส. ช่วยอะไรบ้าง และคอยนัดหมายเวลาลงพื้นที่หาเสียง ซึ่งทีมงานบางคนบอกว่าไม่มีการเน้นชุมชนใดเป็นพิเศษ ลงพื้นที่เท่าเทียมกัน

“ไม่ได้เน้นชุมชนใดเป็นพิเศษ เข้าทุกจุด แต่ถ้าจุดไหนคะแนนน้อยก็เข้ามา”¹³

⁸ สัมภาษณ์เลขาฯ นางลลิตา ฤกษ์สำราญ, 12 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ

⁹ สัมภาษณ์ นาง ง. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

¹⁰ สัมภาษณ์เลขาฯ นางลลิตา ฤกษ์สำราญ, 12 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ.

¹¹ สัมภาษณ์ นาย ข. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

¹² สัมภาษณ์ นาย จ. (นามสมมุติ), 12 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ.

ทีมงานส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่และมีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เช่น อดีตข้าราชการ ซึ่งในเขตนี้ที่พบก็คือ อดีตข้าราชการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีหัวหน้าชุมชน กรรมการหมู่บ้านซึ่งจะมีอิทธิพลต่อชุมชนนั้นมาก ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นแกนนำหลักของทีมงาน

“ผมเคยทำงานที่สำนักนายกฯ มาก่อน แต่ตอนนี้เกษียณแล้ว มาช่วยอาจารย์ เพราะรู้จักและศรัทธาท่าน”¹⁴

บุคคลเหล่านี้ที่เป็นแกนนำถือว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในชุมชนนั้นๆ หรือในพื้นที่นั้นค่อนข้างมาก เพราะส่วนใหญ่จะเป็นคนที่ประชาชนในพื้นที่รู้จัก เคารพนับถือ ไว้วางใจ เมื่อบุคคลเหล่านี้สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งคนหนึ่งคนใดหรือพรรคหนึ่งพรรคใด ประชาชนในพื้นที่ก็อาจจะร่วมสนับสนุนด้วย

ในส่วนของผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์นั้น ก็มีการลงพื้นที่เป็นประจำเช่นกัน แต่ประชาชนบอกว่า ไม่เป็นที่รู้จัก ไม่เคยมีผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับทางการเมือง ไม่คิดว่าจะสามารถทำหน้าที่ ส.ส. ได้

“ไม่รู้จักนะ เห็นช่วงตอนหาเสียง กลัวว่าจะทำหน้าที่ ส.ส. ไม่ได้ เลือกอจารย์ดีกว่า”¹⁵

3. กระแสของประชาชน

ในการบริหารงานของพรรคประชาธิปัตย์ที่ผ่านมา สร้างความผิดหวังให้กับประชาชนที่คาดหวังว่าเมื่อพรรคประชาธิปัตย์เข้ามาเป็นรัฐบาลแทนที่พรรคความหวังใหม่จะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่กำลังวิกฤตให้ดีขึ้นได้ ดังนั้น จึงทำให้ประชาชนเริ่มเบื่อหน่ายและไม่พอใจการทำงานของพรรคประชาธิปัตย์ในทุกๆ ด้าน ประกอบกับพรรคประชาธิปัตย์เริ่มมีปัญหาภายในพรรคมากมาย ซึ่งเป็นผลลบต่อภาพลักษณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ ทำให้ประชาชนไม่พอใจพรรคประชาธิปัตย์มากขึ้น และขณะเดียวกันก็ต้องการรัฐบาลใหม่ที่ไม่ใช่พรรคประชาธิปัตย์เข้ามาบริหารประเทศ จึงเกิดกระแสของประชาชนที่ไม่ต้องการคนพรรคประชาธิปัตย์ ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์ โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งก็มีน้อยด้วย ในเขตนี้พรรคประชาธิปัตย์ส่งนายเสกสม บัณฑิตกุล ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือคุ้นเคยเท่าใดนัก จึงทำให้โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งมีน้อยมากขึ้นไปอีก และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เคยเป็นเจ้าของพื้นที่เดิมคือ นางลลิตา ฤกษ์สำราญ อดีต ส.ส. พรรคประชากรไทยหลายสมัย โดยในครั้งนี้สังกัดพรรคไทยรักไทยรักไทย ซึ่งขออาสาเป็นทางเลือกใหม่ให้กับประชาชน จึงทำให้นางลลิตามีโอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งสูงมาก

¹³ สัมภาษณ์ นาย จ. (นามสมมุติ), 12 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ.

¹⁴ สัมภาษณ์ นาย ฉ. (นามสมมุติ), 13 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางซื่อ.

¹⁵ สัมภาษณ์ นาง ง. (นามสมมุติ), 7 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางซื่อ.

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ นางลลิตาได้รับเลือกตั้ง โดยฐานสนับสนุนส่วนใหญ่ติดตามมาจากพรรคประชากรไทย และสร้าง ฐานคะแนนบางส่วนได้จากประชาชนที่ไม่ชอบพรรคประชาธิปัตย์ จึงทำให้นางลลิตาได้รับ เลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทย

นอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่สามารถบ่งชี้ได้ว่า การที่นางลลิตา ถูกย่ำรำอาญ ได้รับเลือกตั้งครั้งนี้ เพราะ มีฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคลมาตั้งแต่สังกัดพรรคประชากรไทย ซึ่งจะเห็นได้จาก ปราบฏการณ์ที่อดีต ส.ส. หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคประชากรไทยได้ลาออกจากพรรคและ ไปลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคการเมืองอื่น ก็ยังคงได้รับเลือกตั้งเข้ามาอีก เช่น ในการเลือกตั้ง ทั่วไปปี 2539 ทั้งๆ ที่พรรคการเมืองดังกล่าวไม่มีฐานคะแนนเสียงในกรุงเทพมหานครมาก่อน ดังนั้นจึงเป็นการแสดงว่าแท้จริงแล้ว พรรคประชากรไทยไม่มีฐานคะแนนเสียงที่แน่นอน และการ ที่ผู้สมัครได้รับเลือกตั้งนั้นก็เพราะฐานคะแนนส่วนบุคคลมากกว่า และในการเลือกตั้งครั้งนี้ก็ เช่นกัน การที่พรรคประชากรไทย ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (พ.ศ.2539) ได้ ส่ง ร.ต.อ.นุชนารถ กิตติคุณฎี สังกัประไพ ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรค ประชากรไทยได้รับคะแนนเสียงเพียง 8,259 คะแนน ขณะที่นางลลิตา อดีต ส.ส. เก้าในพื้นที่ ดังกล่าวนี้ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทย ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งถึง 27,822 คะแนน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 67,304 คน จากปรากฏการณ์นี้จึงเป็นการแสดงอีกครั้งหนึ่งว่า พรรคประชากรไทยไม่มีฐานคะแนนเสียงพรรคในเขตนี้ เพราะ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรค ประชากรไทยได้คะแนนเสียงน้อยกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคไทยรักไทย ซึ่งเคยเป็นอดีต ส.ส. ของพรรคประชากรไทย ถ้าพรรคประชากรไทยมีฐานคะแนนเสียงพรรคจริง ผู้สมัครรับเลือกตั้งคน ใดก็ตามที่ถึงสมัครในนามพรรคประชากรไทยก็จะได้รับเลือกตั้งไปด้วย และนางลลิตา อดีต ส.ส. เก้าของพรรคนี้อาจไม่ได้รับเลือกตั้ง แต่เมื่อนางลลิตาได้รับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทย ซึ่ง เป็นพรรคที่เพิ่งก่อตั้งใหม่ และไม่มีฐานคะแนนเสียงพรรคในกรุงเทพมหานครมาก่อน ดังนั้นสิ่งที่ เป็นไปก็คือ การที่นางลลิตามีฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคลเป็นตัวผลักดันอันสำคัญทำให้ตนเอง ได้รับเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าจะลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตที่พรรคประชากรไทยเป็นเจ้าของพื้นที่ในการ เลือกตั้งครั้งก่อนก็ตาม

2. ข้อมูลเขตการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งเขต 29 (บางพลัด)

2.1 เขตการเลือกตั้งที่ 29 (บางพลัด)

เขตบางพลัด เดิมมีฐานะเป็นเพียงตำบลหรือแขวงหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง ของอำเภอบางกอกน้อยหรือสำนักงานเขตบางกอกน้อยในปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ.2528 เป็นต้นมา กรุงเทพมหานครได้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตโดยตั้งแขวงบางพลัดขึ้นเป็นสำนักงานเขตสาขา และสำนักงานเขตโดยลำดับ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

เขตบางพลัด มีพื้นที่ 11.360 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 4 แขวง คือ แขวงบางพลัด แขวงบางอ้อ แขวงบางบำหรุ และแขวงบางยี่ขัน

- ทิศเหนือ จรดทางรถไฟสายใต้ ซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตกรุงเทพฯ กับนนทบุรี (อำเภอบางกรวย)
- ทิศใต้และทิศตะวันออก จรดแม่น้ำเจ้าพระยา
- ทิศตะวันตก จรดถนนบรมราชชนนี ซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตกับเขตบางกอกน้อย (แขวงอรุณอมรินทร์)

จำนวนประชากรเขตบางพลัดทั้งสิ้น 124,636 คน โดยเป็นชาย 60,083 คน และเป็นหญิง 64,553 คน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตนี้คือ นายภิมุข สิมะโรจน์ สังกัดพรรคไทยรักไทย โดยได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งสิ้น 29,100 คะแนน ขณะที่นายประกอบ จิริกิติ จากพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งได้คะแนนเป็นลำดับที่ 2 คือ 23,624 คะแนน จากจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 65,049 คน

ในอดีตเขตบางพลัดอยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 10 ซึ่งประกอบด้วย เขตบางพลัด เขตบางกอกน้อย และเขตตลิ่งชัน ในเขตนี้ไม่มีพรรคการเมืองใดผูกขาดฐานคะแนนเสียงได้เป็นระยะเวลานานหรือแน่นอน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงตัว ส.ส.เกือบทุกสมัยที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งมีดังนี้

ตาราง 3.3 แสดงรายชื่อ ส.ส. กรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ 10 พ.ศ. 2531-2539

(5 สมัยย้อนหลัง)

ปี	ชื่อ-สกุล	สังกัดพรรคการเมือง
2531	1. นายอุส่าห์ สระมาลา 2. นายสุวัฒน์ นิงสานนท์ 3. นายภิญญา ช่วยปลอด	ประชากรไทย ประชากรไทย มวลชน
2535 (1)	1. นายธนศรี พรพิพัฒน์พงศ์ 2. นายสุธา ชันแสง 3. พล.ร.ท.โรช วิกตภูมิประเทศ	พลังธรรม พลังธรรม ชาติพัฒนา
2535 (2)	1. นายจักรพันธ์ ชุมจินดา 2. นายธนศรี พรพิพัฒน์พงศ์ 3. พล.ร.ท.โรช วิกตภูมิประเทศ	ประชาธิปัตย์ พลังธรรม ชาติพัฒนา

ตาราง (ต่อ)

2538	1. นายอุส่าห์ สระมาลา 2. นายปิติพงษ์ เต็มเจริญ 3. นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง	ประชากรไทย ประชากรไทย พลั้งกรรม
2539	1. นายจักรพันธ์ ชุมจินดา 2. นายประกอบ จิริกิติ 3. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	ประชาธิปไตย ประชาธิปไตย ประชาธิปไตย

จากตาราง จะเห็นได้ว่า ส.ส.หรือพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งที่ 10 มีการเปลี่ยนแปลงทุกสมัยที่มีการเลือกตั้ง แต่ไม่มีฐานคะแนนเสียงที่แน่นอนของพรรคใดพรรคหนึ่ง

การศึกษาวิจัยในเขตนี้มุ่งการศึกษาไปที่ผู้สมัครในนามพรรคไทยรักไทยที่ได้รับเลือกตั้งคือ นายภิมุข สิมะโรจน์ ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหน้าใหม่และสังกัดพรรคก่อตั้งใหม่อย่างพรรคไทยรักไทย จึงเกิดคำถามว่า นายภิมุขได้รับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทยเพราะสาเหตุใด โดยผู้ศึกษาแยกมองเป็น 2 ประเด็นที่สำคัญคือ ประเด็นแรก นายภิมุขได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบุคลิก ลักษณะ ภาพลักษณ์ คุณสมบัติส่วนตัวที่โดดเด่น เช่น การเป็นคนรุ่นใหม่ มีการศึกษา มีรูปร่างหน้าตาคูณาคติ หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครเอง ซึ่งพรรคการเมืองที่สังกัดมีอิทธิพลให้ได้รับเลือกตั้งน้อยมาก หรืออาจกล่าวได้ง่ายๆ คือ การมีฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคลนั่นเอง

ส่วนประเด็นที่สอง นายภิมุขได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้เพราะสังกัดพรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นพรรคเกิดใหม่ มีหัวหน้าพรรคที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน มีนโยบายที่เข้าถึงประชาชน ประกอบยังไม่เคยสร้างความเสียหายในการบริหารราชการหรือสร้างความไม่พอใจให้กับประชาชนมาก่อน นั่นก็คือ การมีฐานคะแนนเสียงของพรรคนั่นเอง (ซึ่งจะได้กล่าวในบทต่อไป)

2.2 ข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ชื่อ-สกุล	นายภิมุข สิมะโรจน์
วัน-เดือน-ปีเกิด	23 ธันวาคม 2513
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สหรัฐอเมริกา ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานที่ติดต่อ	บ้านเลขที่ 44/1 ถนนรุ่งประชา แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร, โทรศัพท์ 0-2886-6665, 0-2424-9933, โทรสาร 0-2234-2089, E-Mail :PIMUK_s@hotmail.com
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ.2538	เจ้าหน้าที่สินเชื่อ บริษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทย
พ.ศ.2539	เจ้าหน้าที่วานิชธนกิจ บริษัท เงินทุนเอกรูทกิจ จำกัด (มหาชน)
พ.ศ.2540-2543	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน) กรรมการบริหาร บริษัท สยามมงคลเดินเรือ จำกัด กรรมการบริหาร บริษัท สยามภูริมงคล จำกัด กรรมการ บริษัท เขาเขียวคั่นทรีคลับ
การอบรมและดูงานต่างประเทศ	
พ.ศ.2538	ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารและการจัดการ ระหว่างประเทศ ศึกษาดูงานบริษัทและองค์กรต่างๆ ใน ประเทศในแถบทวีปยุโรป
พ.ศ.2542	ได้รับทุนฝึกอบรมหลักสูตร British Overseas Industrial Placement Scheme (BOND Scheme) จาก UK Department of Trade and Industry (DTI)
กิจกรรมสังคมอื่นๆ	
	- กรรมการจัดงาน 72 พรรษา 5 ธันวาคมหาราช (ภาคเอกชน)
	- กรรมการสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมิชิแกนเสตท (ประเทศไทย)
	- เลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ ด้านการวางแผน ยุทธศาสตร์ภูมิภาคใหม่
	- คณะทำงานด้านนโยบายพลังงาน พรรคไทยรักไทย
	- คณะทำงานด้านพาณิชย์และอุตสาหกรรม พรรคไทยรักไทย

- วิทยากรรับเชิญคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- เขียนภาคนิพนธ์เรื่อง “การกระจายอำนาจกับการ

พัฒนาชุมชน” จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พิธีกรรับเชิญรายการ "ทางออกเมืองไทย" ทางยูบีซี 7

ศูนย์ประสานงาน 30 ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ กทม.
10140 โทรศัพท์ 0-2428-0029

นายภิมุข สิมะโรจน์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคไทยรักไทย เขตการเลือกตั้งที่ 29 (บางพลัด) กรุงเทพมหานคร ได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้ น่าจะมาจากฐานคะแนนเสียงส่วนบุคคล ดังนี้

1. ครอบครัวมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก

ครอบครัวของนายภิมุข สิมะโรจน์ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเดินเรือ ธุรกิจฟาร์มเลี้ยงกุ้ง ธุรกิจสนามกอล์ฟเขาเขียว และธุรกิจน้ำมัน ซึ่งรู้จักกันดีในนามบริษัท สยามสหบริการ จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายน้ำมันในนามสถานีจำหน่ายน้ำมัน SUSCO ซึ่งมีจำนวนสาขามากมายและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

บิดา (นายมงคล สิมะโรจน์) ของนายภิมุขเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปทั้งในแวดวงธุรกิจและการเมือง นายมงคลเคยลงสมัครรับเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ในปี 2528, เคยดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายโยธา, ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, กรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย, กรรมการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ, กระทรวงคมนาคม และประธานมูลนิธิ 5 ธันวาคมราช¹⁶ และที่สำคัญตระกูลสิมะโรจน์ยังเป็นกลุ่มทุนธุรกิจขนาดกลางอีกกลุ่มหนึ่งที่นอกเหนือจาก กลุ่มจิงรุ่งเรืองกิจ, จุฬางกูร, เกียรตินาถ, ศรีวิกรม์ และ โอสดานุเคราะห์ที่ร่วมกับ พล.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ก่อตั้งพรรคไทยรักไทย และนายมงคล เป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย และดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคไทยรักไทยด้วย และในการเลือกตั้งครั้งนี้ นายมงคล ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (Party list) ในนามพรรคไทยรักไทย ลำดับที่ 80 ด้วย ซึ่งก็นับว่าท่านเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งและเป็นที่รู้จักในสังคม ซึ่งเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอยู่ไม่น้อยในการตัดสินใจของประชาชนต่อการเลือกนายภิมุขเป็น ส.ส. โดยประชาชนในพื้นที่บางคนบอกว่าเลือกนายภิมุข เพราะ

¹⁶ www.thairakthai.or.th.

“คุณพ่อท่านเป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ คุณภิมุขเป็นลูกชายท่าน เป็นคนดี คนเก่ง เหมือนกันก็เลยเลือก”¹⁷

“รู้จักแต่คุณพ่อท่าน ท่านมีชื่อเสียง เป็นคนดี มีลูกชายลงสมัคร ส.ส. ก็เลยเลือก”¹⁸

ไม่เพียงแต่บิดาเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายภิมุขเป็น ส.ส. น้องชาย (นายอัมรินทร์ สิมะโรจน์) ของนายภิมุขก็ด้วยเช่นกัน เพราะน้องชายเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป ประกอบกับมีรูปร่างหน้าตาดี และไปช่วยพี่ชายลงพื้นที่เป็นประจำ

“คุณหลุยส์ ลงพื้นที่เกือบทุกวัน ลงพื้นที่หนักได้เกือบ 2 ปีแล้ว เอาโน่นเอานี้ไปให้ชาวบ้าน ทำยารถคนหลุยส์มีขายเต็มเลย บางทีก็เอาเครื่องบ่นยูงไปให้ชาวบ้าน เวลาหาเสียงคุณหลุยส์ลุยเต็มที่ ถือโทร โข่งพูดเอง จะช่วยก็ไม่ยอม บอกว่าไม่ต้องหรอก ผมจบวิศวะมานะ”¹⁹

การที่น้องชายของนายภิมุขลงพื้นที่ช่วยพี่ชายหาเสียงอย่างเป็นทางการนี้ ก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกันในการตัดสินใจเลือกนายภิมุข

“น้องชายเค้าก็มาช่วยหาเสียงบ่อยนะ บางทีก็มาลงพื้นที่แทน แจกโน่น แจกนี่ ขยันนะ”²⁰

“คุณหลุยส์ลงพื้นที่บ่อย อยากให้ทางศูนย์ฯ ช่วยอะไรก็จะบอกผ่าน ไป”²¹

2. การลงพื้นที่พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

นายภิมุข สิมะโรจน์ ก่อนจะลงเล่นการเมืองระดับชาติและลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในนามพรรคไทยรักไทยนั้น นายภิมุข มีความสนใจทางการเมืองตั้งแต่เป็นเด็กแล้ว เพราะบิดา หลังจากรับราชการแล้วก็ผันตัวเข้าสู่การเมืองโดยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เป็นรองผู้ว่าฯ กรุงเทพมหานคร เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี และเป็น ผอ.ขสมก. ทำให้นายภิมุขซึ่งเป็นบุตรชาย คนโตได้มีโอกาสติดตามบิดาทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ได้ซึมซับและมีความสนใจการเมืองมากขึ้นเป็นลำดับ

การที่นายภิมุขตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในนามพรรคไทยรักไทยนี้ ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า²²

“เพราะไม่เคยคิดว่าจะมีพรรคการเมืองนี้ในการเมืองไทย คือ ผมสนใจการเมืองมานาน แล้วก็มองดูอยู่ว่ามีพรรคการเมืองไหนตอบคำถามเราได้บ้าง คนกรุงเทพฯ ก็นิยมประชกรไทย

¹⁷ สัมภาษณ์ นาย ช. (นามสมมุติ), 14 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

¹⁸ สัมภาษณ์ นาย ช. (นามสมมุติ), 14 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

¹⁹ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ เขตบางพลัด, 19 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท. เขตบางพลัด.

²⁰ สัมภาษณ์ นาย ฉ. (นามสมมุติ), 14 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

²¹ สัมภาษณ์ นาง ณ. (นามสมมุติ), 15 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

²² คำสัมภาษณ์นายภิมุข สิมะโรจน์, อัดสำเนา.

พลังธรรม และครั้งที่ผ่านมาก็ประชาธิปไตย ประชากรไทย และพลังธรรม ผมมองว่าเป็นพรรคขนาดเล็ก ซึ่งไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาประเทศที่วิกฤตอยู่ขณะนี้ ส่วนพรรคประชาธิปัตย์ คุณพ่อก็เคยเป็นสมาชิก แต่รู้สึกว้าหลายๆ อย่าง ยังตอบสิ่งที่เราคิดอยู่ในใจไม่ได้”

นายภิมุข ก็ได้มีโอกาสพบกับคณะกรรมการ กทม. ซึ่งมีนางสุภารัตน์ เกตุราพันธุ์ เป็นประธานภาค กทม. หลังจากนั้นก็ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้สมัคร ส.ส.พรรคไทยรักไทย ซึ่งในเขตนี้มีผู้ขอเป็นผู้สมัครหลายคน เช่น ดร.ณททัย ทิวไผ่งาม เป็นต้น แต่ว่าในบรรดาผู้ขอเป็นผู้สมัครดังกล่าว มีนายภิมุขเพียงคนเดียวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่นี้ จึงได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.เขตการเลือกตั้งที่ 29 บางพลัด และอีกอย่างหนึ่งเป็นความประสงค์ของนายภิมุขที่มีความมุ่งมั่นที่จะอาสารับใช้ประชาชนในพื้นที่บางพลัด ทั้งนี้เพราะเป็นคนในพื้นที่ รักรู้และเข้าใจปัญหาในท้องที่ได้ดีกว่าที่อื่น ดังนั้น ถ้าไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้สมัคร ส.ส.พรรคไทยรักไทยในเขตนี้ ก็ไม่ประสงค์ที่จะเป็นผู้สมัคร ส.ส.ในเขตอื่นด้วย

“ในเขตนี้มีผู้ขอสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหลายคนนะ ที่รู้จักกันก็เช่น ดร.ณททัย ทิวไผ่งาม ทั้ง ดร.ณททัย และผู้ขอเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งรายอื่น ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตบางพลัดนี้ ทางพรรคไทยรักไทยก็เลยเลือกคุณภิมุข อีกอย่างถ้าจะให้คุณภิมุขลงเขตอื่น คุณภิมุขก็ไม่เอา เพราะอยู่เขตนี้ รู้ปัญหาเขตนี้ดีกว่าเขตอื่น”²³

หลังจากที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้สมัคร ส.ส. ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า 1 ปีเศษก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง นายภิมุขได้ลงพื้นที่ทันทีเพื่อประชาสัมพันธ์ประชาชนได้รู้จัก หาเสียง และสร้างฐานคะแนนเสียงไปในตัว ซึ่งนายภิมุขบอกว่า

“ในช่วงเริ่มต้นตอนนั้นเหนื่อยมาก เพราะต้องลงพื้นที่ ทำงานที่บริษัท และเรียนภาคค่ำ คณะรัฐศาสตร์ไปด้วย”²⁴

“ประชาชนไม่ยอมรับ เพราะอายุน้อย ไม่เชื่อว่าจะสามารถทำงานได้ เป็นการสร้างภาพมากกว่าการทำงานเพื่อมุ่งผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก”²⁵

การหาเสียงหรือการสร้างฐานคะแนนเสียงของนายภิมุขเน้นที่การลงพื้นที่ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์หรือหาเสียงตามหมู่บ้าน, ตึก, ห้างร้าน, ทาวเฮาส์ เพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในลักษณะนี้ เป็นคนที่มีความรู้ และตามกระแสทางการเมืองค่อนข้างเร็ว และเข้าใจง่าย ส่วนในชุมชนก็จะมีกรลงพื้นที่เช่นกัน โดยเฉพาะเสาร์-อาทิตย์จะมีการออกหน่วยเคลื่อนที่ จัดสัมมนาไปในที่ต่างๆ ภายในพื้นที่

²³ สัมภาษณ์เลขานายภิมุข สิมะโรจน์, 19 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางพลัด.

²⁴ คำสัมภาษณ์นายภิมุข สิมะโรจน์, อัดสำเนา.

²⁵ คำสัมภาษณ์นายภิมุข สิมะโรจน์, อัดสำเนา.

“เราไม่มีคะแนนจัดตั้งเหมือนประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตยมีมานาน เราจึงเน้นพวกบ้าน, ดึก, ห้างร้าน, ริมถนน เพราะพวกนี้ตามกระแส”²⁶

ดังนั้น การลงพื้นที่ในเขตนี้ต้องทำอย่างหนักเพราะพรรคประชาธิปัตย์มีฐานคะแนนเสียงเหนียวแน่น และมีการจัดตั้งมานานแล้ว และผู้สมัครก็เคยเป็นอดีต ส.ส. ในเขตนี้ในสมัยการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านๆ มา คือ นายประกอบ จิรจิตติ ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ นายประกอบ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม เคยเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา เป็นอาจารย์ประจำคณะสถิติประยุกต์ และรองคณบดีคณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์ (นิด้า) ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข และที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ยังเป็นตัวแทนของกลุ่มทุน บริษัทยูคอมและดีแทค ในพรรคประชาธิปัตย์ด้วย ขณะที่นายภิมุข จากพรรคไทยรักไทย เป็นผู้สมัครหน้าใหม่ ที่มีอายุน้อย และสังกัดพรรคเพิ่งเกิดขึ้นใหม่ ฉะนั้น สิ่งหนึ่งที่นายภิมุขจะกระทำได้ดีที่สุดคือ การลงพื้นที่อย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รู้จักและคุ้นเคย ไม่ว่าจะเป็งานการกุศลหรืองานประเพณีต่างๆ ในท้องที่ที่จะต้องเข้าร่วมทุกงาน และเป็นประจำเกือบทุกวัน ซึ่งในส่วนดังกล่าวนี้จะมีทางทีมงานคอยช่วยประสานงานให้ และในบางกรณีที่มีหลายงานในวันเดียวกันหรือติดธุระ เช่น การประชุมพรรคอย่างเร่งด่วน ก็มีบุคคลอื่นไปร่วมงานแทน เช่น บิดา (นายมงคล สิมะโรจน์) หรือน้องชาย (นายอัมรินทร์ สิมะโรจน์) ซึ่งถือว่าช่วยเป็นการลงพื้นที่ที่เอาจริงเอาและเต็มที่

“ท่านลงพื้นที่บ่อยเกือบทุกวัน ท่านจริงจัง เอาโน่น เอานี้มาแจก ท่านขยันเข้าทุกชุมชนเลย บางทีน้องชายท่านที่เป็นคารากี่มานะ”²⁷

ในกรณีที่ประชาชนมีเรื่องเดือดร้อน ต้องการร้องเรียนหรือต้องการความช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นด้านไฟฟ้า ประปาหรือเรื่องอื่นๆ ทางศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งของนายภิมุข ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณปั้มน้ำมันซัสโก้ ถนนบรมราชชนนี จะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขต กระทรวง หรือเท่าที่สามารถกระทำได้

“ท่าน ส.ส. เป็นคนใจดี ใครมาร้องเรียนอะไรให้รับไว้ แล้วให้เราเป็นตัวประสานกับทางเขต ทางกระทรวงต่อไป เรื่องไหนทำได้ก็ทำเลย”²⁸

“เวลาเรามีปัญหาอะไรก็โทรไปที่ศูนย์ฯ ทางศูนย์ฯ ก็จะรับเรื่องไว้ช่วยเหลือต่อไป”²⁹

²⁶ สัมภาษณ์เลขานุการ นายภิมุข สิมะโรจน์, 19 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท.เขตบางพลัด.

²⁷ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ เขตบางพลัด, 19 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท. เขตบางพลัด.

²⁸ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ เขตบางพลัด, 19 กันยายน 2548, ศูนย์ ทรท. เขตบางพลัด.

พื้นที่ในเขตนี้ มีการแบ่งเป็น 4 แขวงคือ แขวงบางพลัด แขวงบางอ้อ แขวงบางบำหรุ และ แขวงบางยี่ขัน โดยจะมีคนคอยดูแลพื้นที่ในแต่ละแขวงว่าต้องการอะไรหรือขาดอะไร ต้องการให้ลงพื้นที่ตรงไหน ซึ่งการหาเสียงหรือการประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัครและพรรคไทยรักไทยในช่วงแรกๆ นั้น ก็ไม่ได้มีลักษณะเป็นทีมงานเท่าใดนัก เป็นในลักษณะผู้ช่วยมากกว่า อาสามาช่วยหรือรู้จักกันแล้วมาช่วย

“มาช่วยเพราะรู้จัก คู่เนคกับคุณพ่อ พอลูกชายลงสมัคร ส.ส.ก็มาช่วย”³⁰

นโยบายที่ใช้ในการหาเสียงในการลงพื้นที่ก็คือ นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค นโยบายกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งถือได้เป็นนโยบายของพรรคไทยรักไทยที่ตรงใจประชาชนมากที่สุด

“ท่านลงพื้นที่เป็นประจำ ช่วยเหลือชาวบ้านตลอด ท่านดูว่าชุมชนเราต้องการอะไรบ้างขาดอะไรบ้าง แล้วท่านก็ดำเนินการให้ นโยบายตรงใจดี”³¹

3. กระแสของประชาชน

พรรคประชาธิปัตย์เข้ามาเป็นรัฐบาลภายหลังจากที่รัฐบาลพรรคความหวังใหม่ไม่สามารถบริหารงานได้ท่ามกลางวิกฤตเศรษฐกิจ พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาลท่ามกลางความคาดหวังของประชาชนว่าจะสามารถช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่ประเทศกำลังประสบอยู่ได้ แต่ตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา พรรคประชาธิปัตย์ไม่สามารถแก้ปัญหาตามที่ประชาชนต้องการหรือคาดหวังได้ ทำให้ประชาชนเริ่มเสื่อมความนิยมต่อรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ และไม่ต้องการให้รัฐบาลบริหารงานอีกต่อไป ประกอบพรรคประชาธิปัตย์เริ่มมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีขึ้นมาเรื่อยๆ เช่น กรณีของ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์กับศาลรัฐธรรมนูญ, กรณีพิพาทกับหลวงตามหาบัว ซึ่งเหล่านี้ทำให้ความนิยมของประชาชนต่อพรรคประชาธิปัตย์เสื่อมถอยลงไปอีก ดังนั้น ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ถึงแม้พรรคประชาธิปัตย์จะเป็นเจ้าของพื้นที่เดิม และส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งคนเดิมคือ นายประกอบ จิรจิตติ ซึ่งถือได้ว่ามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่มากกว่านายภิมุข สิมาโรจน์ก็ตาม แต่กระแสที่ประชาชนไม่พอใจพรรคประชาธิปัตย์ในการบริหารงานที่ผ่านมา ทำให้เกิดกระแสประชาชนไม่ต้องการคนพรรคประชาธิปัตย์ด้วย เพราะฉะนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดก็ตามที่ไม่ได้สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และมีการลงพื้นที่พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอพร้อมกันนี้ได้เสนอตัวเป็นทางเลือกใหม่ให้กับประชาชนที่นอกเหนือจากพรรคประชาธิปัตย์อย่าง นายภิมุขด้วยแล้ว ยิ่งทำให้มีโอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งสูงขึ้นไปด้วย

“ประชาธิปัตย์ตอนนี้แก้ปัญหาอะไรไม่ได้เลย เลือกผู้สมัครคนเดิมก็ไม่มีอะไรดีขึ้น ก็น่าจะลองพรรคไทยรักไทยดีกว่า”³²

²⁹ สัมภาษณ์ นาง ญ. (นามสมมุติ), 15 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

³⁰ สัมภาษณ์ นาย ญ. (นามสมมุติ), 15 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

³¹ สัมภาษณ์ นาย ญ. (นามสมมุติ), 15 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

“คุณภิมุข เป็นคนหนุ่มรุ่นใหม่เหมือนคุณทักษิณ น่าจะช่วยแก้ปัญหาอะไรๆ ได้”³³

อาจกล่าวได้ว่า การสร้างฐานคะแนนเสียงหรือการหาเสียงของนายภิมุขเกิดจากการลงพื้นที่ที่พบปะประชาชน และสนใจช่วยแก้ปัญหาของประชาชนอย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ ทั้งๆ ที่ทราบดีว่าเขตนี้เป็นเขตของพรรคประชาธิปัตย์ที่คะแนนเสียงในพื้นที่ดีมากและประกอบกับการใช้นโยบายของพรรคไทยรักไทยที่ตรงกับประชาชน ทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกนายภิมุข เป็น ส.ส.

แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อที่ควรคำนึงก็คือ ในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีการเปลี่ยนระบบเลือกตั้งใหม่ คือ เป็นแบบแบ่งเขต และแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งจะทำให้เขตการเลือกตั้งมีขนาดเล็กลงแต่มีจำนวนเขตการเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้น คือ จากเดิมมีทั้งหมด (พ.ศ. 2539) 13 เขต เมื่อใช้การเลือกตั้งระบบใหม่มีเพิ่มขึ้นเป็น 37 เขต การมีเขตการเลือกตั้งที่มีขนาดเล็กลงนี้ทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีขนาดลดลงด้วยในแต่ละเขต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีผลต่อการเลือกตั้งด้วย คือ เมื่อมีการแบ่งเขตการเลือกตั้งใหม่ จะทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งบางส่วนถูกแบ่งแยกไปจากเขตเดิม ซึ่งอาจเคยเป็นผู้สนับสนุนหรือ นิยมตัวบุคคลผู้สมัครในเขตนี้ แต่เมื่อถูกแบ่งแยกออกไป บุคคลกลุ่มนั้นไม่ได้มีโอกาสเลือกผู้สมัครคนเดิมที่เคยสนับสนุน ก็อาจทำให้คะแนนในส่วนนี้ของผู้สมัครลดลงไปได้

ในการลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งระบบเก่า ใน 1 เขตการเลือกตั้ง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเลือก ส.ส. ได้ 3 คน แต่เมื่อมีการใช้แบบแบ่งเขตประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเลือก ส.ส. ได้เพียง 1 คน เท่านั้น ดังนั้นในระบบการเลือกตั้งแบบเก่าผู้สมัครที่ได้คะแนนเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ได้เป็น ส.ส. ด้วย ขณะที่การเลือกตั้งระบบใหม่ผู้ที่จะได้เป็น ส.ส. จะต้องได้ลำดับที่ 1 เท่านั้น แม้ว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นลำดับที่ 2 จะได้คะแนนเสียงมากมายก็ตาม ทั้งนี้เพราะแต่ละเขตจะเอาผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเพียงคนเดียวเท่านั้น เพราะฉะนั้น การที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะได้หรือไม่ได้รับเลือกตั้งน่าจะคำนึงถึงในประเด็นนี้ร่วมด้วย

³² สัมภาษณ์ นาย ช. (นามสมมุติ), 14 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.

³³ สัมภาษณ์ นาง ฉ. (นามสมมุติ), 15 พฤศจิกายน 2548, ในพื้นที่เขตบางพลัด.